

og var sandelig ikke stemt for Indskrænkning i den Valgret, vi nu har. Han foreslog Gang efter Gang Ophævelse af den privilegerede Valgret; og det gjorde Venstres Førere i den Tid, da Venstre absolut og afgjort var et demokratisk Parti.

Det forekommer mig derfor, at den ærede Ordfører for saa vidt har Ret i, at jeg bør vide, hvad Venstres Stilling er i denne Sag; og Venstres Stilling, saaledes som dets Program blev udformet i 1872 og senere ned gennem Tiderne, er den almindelige Valgret helt og purt uden Indskrænkninger, og det er af ganske ny Dato, hvis Venstre nu er stemt for Indskrænkninger i den kommunale Valgret. Den ærede Ordfører for Venstre siger, at vi ikke maa komme helt bort fra Opholdsbestemmelsen. Det gør Forslagsstillerne heller ikke, idet de foreslaar, at forsaavidt Folk er satte i Skat, maa de ikke staa i Restance med mere end et halvt Aars Skat paa den Tid, da Valget affholdes. Deri er der en vis Begrænsning. Men paa den anden Side, naar det ærede Medlem vil have, at kommunale Vælgere saa at sige skal staa i Lære en vis Tid, inden de kan deltage i de kommunale Valg, er det et Standpunkt, som sikkert er alt for gammeldags. Jeg skulde dog tro, at naar en almindelig velbegavet Gaardmand her i Landet flytter fra den ene Kommune til den anden, skulde det være ham muligt med den Uddannelse, unge Gaardmænd nu har, at sætte sig ind i de kommunale Forhold der, hvor han kommer hen, saa meget mere som disse Forhold i høj Grad vil ligne dem, han kommer fra; saafremt han ikke ligefrem er faldet ned fra Maanen, kan han ikke være ubekendt med, hvilke kommunale Forhold der er til Stede i den Kommune, han kommer til. Skolevæsen, Vejvæsen, Forsørgelsesvæsen er ikke mere forskelligt i de forskellige Kommuner, end at enhver velbegavet Mand eller Kvinde, som flytter til, hurtigt kan sætte sig ind i disse Forhold. Jeg skulde ogsaa tro, at hvis en ung Mand eller ung Kvinde kommer til en ny Kommune, gælder det netop om, at de saa hurtigt som muligt kan faa Indflydelse paa Sagerne i den paagældende Kommune, f. Eks. paa Skolevæsenet; ellers er deres Børn vokset fra Haanden, inden de faar den Skole at se, som de gerne vil arbejde for, og det er der ikke megen Mening i. Ifølge Selvstyrets Princip skulde det gerne være saaledes, at man fik Lov til at være med til at løse Spørgsmaalene i sin Kommune, saaledes som man selv kunde være tjent med det, og saaledes som ens

nærmeste, ens Børn og ens gamle, kunde være tjente med det.

Jeg tror derfor ikke, at det Standpunkt, den ærede Ordfører for Regeringspartiet har indtaget, vil være egnet til at vinde Proselyter ud over Landet. Jeg tror tværtimod, at hvis man vil spørge den danske Vælgerbefolkning i denne Sag, vil man faa det Svar, at denne meget gerne vil gaa med til en Udvidelse af den kommunale Valgret og navnlig til en Indskrænkning af disse Opholdsbestemmelser, som er og bliver de Konservatives Værk, og som Venstre, heldigvis for dem, ikke har noget andet Ansvar for end det, at de er gaaet med til dem og muligvis opretholder dem nu. Men hvis Venstre nu, da de har al mulig Magt til at forandre disse Bestemmelser, opretholder dem, saa er det Venstre, der hænger paa Opholdsbestemmelsen, og ikke længere de Konservative. Derfor er Venstres Besørgelsestid nu kommet, og jeg haaber, at Venstre, at den højtærede Minister vil kende sin Besørgelsestid og netop vil være med til at løse dette Spørgsmaal, som han ikke tidligere har hæftet for.

Den ærede Ordfører for Venstre sagde nogle Ord om Listevalgene i Kommunerne, og jeg tror ogsaa, den højtærede Minister nævnte dette. Jeg skal ikke komme dybt ind paa dette Spørgsmaal, men jeg skønner egentlig ikke rettere, end at Listevalgene har virket ganske godt ved de kommunale Valg. Jeg ser ikke, at de Indvendinger, den ærede Ordfører nævnte, har noget videre paa sig. Er der endelig et Skoledistrikt, som skulde have sine Forhold særlig ordnet, vil det kunne faa en særlig Liste; men i de fleste Tilfælde vil det dog vistnok være heldigt, at Folk i Kommunen enes om at ordne deres Skolevæsen saaledes, at det kan blive til Gavn for hele Kommunen og ikke blot for en enkelt Del af den, og ogsaa i saa Henseende tror jeg, Listevalget virker ganske godt. I hvert Fald kan jeg være enig med den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti (Sven) i, at i de store Kommuner har Listevalgene virket ganske efter deres Bestemmelse og paa en saadan Maade, at der neppe er Grund til at gøre nogen Forandring; men efter hvad jeg har set ude i Sognekommunerne, synes jeg heller ikke, at Listevalgene der har virket i nogen særlig Grad uheldigt. Imidlertid, hvis Regeringspartiet vil rejse det Spørgsmaal, er der intet i Vejen for, at det kan overvejes i Udvalget, og vi kan se, om der ogsaa i saa Henseende kan fremkomme